

שטחים כבושים
הכל יורים בכל

הכיבוש נכנס לשלב חדש: ליהודים מותר לירות ולהרוג בכל הזדמנות. הערבים מבצעים פיגועים פרטיים

דבר מוזר מתרחש עתה, כמעט מדי יום. בגדה המערבית וברצועת עזה, צה"ל מודיע כי ילד או אשה נהרג או נפצע, כאשר מכונת טירנה לעצור ליר מחסום. החיילים פתחו באש באוויר, וכתוצאה מכך נהרג ילד / נהרגה אשה / נפצע ילד / נפצעה אשה.

ההסבר הסביר היחיד לתופעה זו הוא שהנהגים הערביים לקו בהתקף קולקטיבי של שיגעון. שום אב נור-מלי, שבנו הקטן יושב לידו, אינו מנסה לפרוץ מחסום של חיילים אשר אצבעם על ההדק. שום נהג אינו נוהג כך כאשר יושבת לידו אשתו.

האם השתגעו הערבים? האם הם נאחזים, בפאניקה למראה חיילים ישראליים. עד כדי כך שהם בורחים וגור-מים להרג יקיריהם? או שמא הודעות צה"ל אינן סבירות, והן פשוט מחפות על חיילים הפותחים באש בכל הזדמנות, על-מנת להרוג?

לירות? בבקשה! אין ספק ש-קיימת כיום מערכת של עידוד לכל יחיד הפותח באש על ערבי.

גיבור השבוע היה ישראלי, רוויזרי ניסט ותיק, איש-צה"ל, שהיה בדרגה לכתל המערבי בבוקר שלפני יום הכיפורים, וכוליירחוב ערבי, הידוע לכל כמופרע נפשו, ונטפל אל האשה בתנועות מאיימות, כפי שהוא נוהג לעשות תמיד. לא היה ביריו נשק, אלא מפתח ישן. הישראלי פתח באש, ירה כדור בראש הערבי והרג אותו במקום.

לא יכול להיות שמך של ספק בכך שאותו אורח ישראלי לא היה מעלה על דעתו להתנהג כך אילו נתקל ביהודי מופרע כחזרה, כאותו נטיבית עז-מן. הוא ירה מפני שזה קרה בירושלים המיוחזרת, ומפני שהאיש הוא ערבי.

ההמשך היה חמור יותר. המיטרה חקרה את האיש ושיחררה אותו, "לכ" בוד יום הכיפורים". למחרת היום הומן שוב, נחקר ושחרר. ושוב: אי-אפשר להעלות על הדעת התנהגות כזאת של המיטרה, אילו ירה יהודי ביהודי — שלא לדבר כלל על מיקרה שבו ירה ערבי ביהודי.

אין ספק: אצל שילטונות הצבא והמיטרה, בחסות הרמטכ"ל והמפ"כ, שרר המיטרה והשריטה (שניהם אנשי המערך) קיימת עתה נטיה לסלוח לכל יהודי הפותח באש על ערבי. ואולי אף לעורר אותו לנהוג כך.

עידן חדש. תהליך מקביל קורה בצד השני.

חוליה ערבית ירתה מן המארב באוטובוס ליד החלול. מתנחלים מיהרו לחלחול, היכו חיילים ואנשי-טלוויזיה, העלו באש בתים של ערבים ועשו שפטים כאוות נפשם.

כמעט מדי יום מבוצעים עתה פיגועים אשר — לדעת מוסדות-הבי-טחון — אינם באים ביוזמת אירגונים מבחזר. אלא הם פרי יוזמה מקומית של כנייה מקום, משמע: התנגדות ה-מוזינת היא עתה משאת-נפש של האוכלוסיה כולה והצעירים כפרט.

אין ספק: כפרוס תשמ"ו נכנסו הכיבוש וההתנגדות לשלב חדש. הוא מזכיר לנו ואירלנד הצפופנית.

הכל יורים בכל.

מוות בשוק החלפנים

חלפנים בשוק השחר

ברחו כשראו את החיילים.

לאחר מהם זה עלה ביוקר

מזה שבועות אחדים, מאז התגת "היד החוקה" בשטחים הכבושים, גובת רות תלונות התושבים על התעללויות

מצד החיילים, ירי בנסיבות לא ברורות ומיקרים של הריגה. כתב דבר בדרום, דני צידקוני, אסף רשימה ארוכה של תלונות כאלה כעוזה. אחת מהן היתה חמורה במיוחד.

דיווח השבוע דני צידקוני:

מיקרה המסעיר את התושבים הוא הריגתו מידי חייל של מומנדר עוואד עבד-אל-עזיז, חלפן-כספים בן 18, ביום הרביעי שעבר, כשהוא וחבריו נרחו מפני חיילים שהתקברו לשוק השחר של מטבע-חזף, הפועל זה שנים בכניסה לעיר.

בעת הבריחה נפל מומנדר, שספג כדור כרגלו, ולדיברי תושבים נורו עליו יריות נוספות, כשהוא כבר שכב. גופתו הועברה למכון הפתולוגי והוחזר רה לעיר ביום החמישי. אביו נקרא למיפקדה צבאית, ושם נמסר לו שבנו ייקבר כמעמד המיטרה הקרובה, לאחר שקיעת החמה, בבית-הקברות שבשכונת שיח-דרואן בצפון העיר, ושיראג לנוכחות שני מוח'תארים בטקס.

האב אמר שהמיטרה קוברת את מיתה בבית-הקברות שליד העריה והוא יקבור את בנו רק שם — ואם הוא ייקבר בשיח-דרואן, המיטרה לא תשתתף בהלוויה. המימשל הוזמן שני מוח'תארים, סאכר חילס סג'ייה ומוסא אברישעבן מרימל, להיות עדים בקבורה, אך אחרי משאומתן שנמשך ארבע שעות התרצה כסוף המימשל שהצעיר ייקבר בבית-העלמין של המיטרה. המקום הוקף במיטרות צבא, ורק בני המיטרה הקרובה הורשו להשתתף בטקס.

הדוד ח'ליל, שהוציא את הגוויה מהשק בצורך הקבורה, סיפר שראה נקב של כדור שחדר לגולגולת ויצא ממצוואר, עוד נקב כדור כבתף, ועוד פגיעות של שיבעה-שימונה כדורים בכנסו ובחזה.

עד כאן דני צידקוני.

המקורות הצבאיים ממשיכים

אח יצחק אלון

איש לא ניגש להצילו

להכחיש את כל התלונות בלשון לאקונית: "מבדיקה ראשונה מתברר שלטענות על התעללות חיילי-צה"ל אין שחר, עם זאת, צה"ל ממשך לבדוק עם כל הניגעים בדבר את התי-לונות".

תולדות

קול דמי אחי

צועקים אלי מן האדמה

מה היה חלקם של המיטרה, הצבא, נציבות-שרות המדינה ותושבי השכונה ברצה?

לפני שלושה שבועות רצה ישעיהו ארנטל, קצין הג"א במילואים, את גידעון אלון (העולם היה 18.9), השבוע האשים יצחק אלון, אחיו של גידעון, את המיטרה, הצבא, נציבות-שירות המדינה וכמה מתושבי שכונת קריית-משא, השכונה שבה אירע הרצח, כשותפים לרצח.

פוען יצחק אלון:

המיטרה ידעה, כמה שבועות לפני

הרצח, שישעיהו ארנטל חשוד כפריצה למכוניות. אילו היתה עוצרת אותו, לא היה הרצח מתרחש.

אחרי-כך התנהלה החקירה בצורה שלומיאלית. למרות שהמיטרה ידעה שאחי נתקל ברצח ליד מחסן ברחוב פיק, לא מיהרה לברוק מה מכלי המחסן. רק עשרה ימים אחרי הרצח הואילו החוקרים לפרוץ למחסן, ואז גילו בו פריטי אלקטרוניקה, שכנראה נגנבו עלידי ארנטל.

אני חושש כי קעת תנסה המיטרה להוכיח כי הרצח אינו שפוי, ובלבד שמחזרליה לא ייצאו לאור.

אשר לצבא, שהכשיר את ארנטל לשמש כקצין הג"א: נודע לי כי בגיל 17 ניסה ארנטל לרצוח ולאגוס את אמו. מייד אחרי אותו מיקרה אושפו במשך תישעה חודשים בבית-חולים לחולי-נפש. מדוע לא ידעו על כך שילטונות-הצבא? כיצד הניחו לו לשאת נשק? האם בין חיילי הג"א וקציניו נמצאים אנשים נוספים, שאינם כשירים לשרות צבאי?

אם התשובה חיובית, הרי שחי כל אחד מאיתנו בסכנה, שכן אינני יכול לדעת מתי אעבור אני בסמוך לאיש הג"א מסוף, אחוז בנשק?

נציבות-שרות המדינה ידעה אף היא על מצבו הנפשי של ארנטל, עובד וטר במשרד-האוצר, ולא עשתה דבר כדי למנוע את התקפת-הטירוף, שהי-ביאה לרצח.

לפני חצי שנה איים ארנטל ברצח על אחת מפקידות המיטרה. בנציבות השתיקו את תלונתה. אילו היו מתי-ייחסים ברצינות לדבריה, מתלוננים במיטרה ועוצרים אותה, אחי היה חי-אני מאשים את תושבי קריית-משא בארישות מבחילה. גידעון וארנטל הלכו לאורך 800 מטרים, וכל אותו זמן אחי צעק: "הצילה הצילו!"

כיתת בנות במכון מאיר לחזרות-בתשובה שמעה את זעקותי: תושבי רחוב גת יצאו למירפסות. בחורי-ישיבה התגודדו בקירבת-מקום. היה שם גם עיתונאי מתדשות המתגורר בשכונה. איש לא ניגש להציל את גירי-עון.

אני קורא להקים ועדת-חקירה, שתברוק את הנסיבות שהביאו לרצח, ואת אופן טיפולה של המיטרה בנושא!

עניין חשוב זה

מאות פניות הגיעו לפרס

מרחבי העולם בעניין

החוק לאיסור מיפגשי-שלום

איך הגיב עליהן?

עד הרגע שבו הובא לקריאה ראשונה בכנסת החוק שנועד למנוע מיפגשי-שלום בין ישראלים לפעילים באש"ף, המשיכו לזרום מחו"ל מיכי-תביהמאות, כולם היו ממוענים ישי-רות לראשה-המשלה, שימעון פרס.

הרצח, כשבת-החוק, מאז התגת "היד החוקה" בשטחים הכבושים, גובת רות תלונות התושבים על התעללויות

Dear Dr. Bunzl,

I wish to acknowledge with thanks receipt of your letter of August 5 addressed to Prime Minister Shimon Peres, which has been brought to his attention.

The Prime Minister thanks you for writing to him on this important subject, which will receive due consideration.

Sincerely,

Boaz Eppelbaum
Head of
Prime Minister's Bureau

המכתב של פוען אפלבוים

ראשה-המשלה מודה לך...

כנייהם היו פניות של אנשי-רוח, מרד-ענים ומנהיגים. מאותם שפרס משתבח בדידותם.

כיצד התמודד פרס עם פניות אלה? האם הוא הגן על עמדתו, ניסה לשכנע את הפונים, הסביר את הצעת-החוק, שהוא תומך בה?

תשובה לשאלה זאת אפשר למצוא בתיכונות מורה, שעשתה דרכה בין ישראל לאוסטריה.

בשם ידיד ישראל. הר"ר ג'ון בונצל הוא חוקר במכון האוסטרי היוקרתי לעניינים בינלאומיים, הוזכה באהדתו האישית של ראש-המשלה אוסטריה הקודם, ברונז קרייסקי. עוד נרגש לשימעון פרס:

ראש-המשלה יקר,

אני כותב אליך לא רק כאיש מרעה-המדינה, אלא גם — ובראש וראשונה — כיהודי, המחוייב לשלום ולצדק בין הישראלים והפלסטינים.

ממשלתך הציגה לפני הכנסת הצעת-חוק, הקובעת כי כל פגישה בין ישראלים ואנשי-אש"ף היא פשע, בלא להתחשב במניעי הנפגשים. במצב שבו כמעט כל העם הפלסטיני רואה באש"ף את נציגותו, מעשה כזה מאיים באופן חמור על הנסינות הכנים והאציליים להביא להבנה בין שני העמים.

מהעיתון לה-ימונד אני לומד, שהשר (משה) ניסים טוען כי פגישות כאלה גורמות נזק מדיני וצבאי. לא ברור למה כוונתו...

אין ספק (שהצעת החוק) לא תביא תועלת לשמה הטוב של ישראל בעו-לם.

אני מבקשך לשקול מחדש הצעת-חוק אומללה זאת. בכך, אני סבור, אני מברך לא רק בשם עצמי, אלא בשם רבים אחרים, יהודים ויודים ישראל.

התחשבות ראויה. מיכתבו של בונצל לא הושלך לפח. בירושלים התייחסו אליו בכל הכבוד הראוי.

החוקר האוסטרי קיבל מיכתב תשובה מראש לישיבתו של פרס, פוען אפלבוים (ראוה גלופה):

ה"ר בונצל יקר,

ברצוני לאשר בתורה את קבלת מיכתבך לראשה-המשלה, שימעון פרס. תוכן המכתב הובא לידיעתי.

ראשה-המשלה מודה לך על כי כתבת אליו בעניין חשוב זה, אשר יזכה בעיון הראוי.

שני פרטים מדהימים היו בתשובה קצרצרה זו:

● היה בה רמז, שחרג מעבר לנימוס גרידא, כי בלישכתו של פרס התייחסו באהדה לנימוקיו של בונצל:

● בראשה הופיע התאריך 22 באוגוסט. באותו היום ממש נעשו כבר ההכנות האחרונות לכנס מושב מיוחד של הכנסת, כדי להניח על שולחנה את הצעת-החוק שערורייתית.

עדות דומות יצאו כנראה מי-רושלים לכל רחבי העולם המערבי, עד היום שבו נערכה, בחסף, ההצבעה בכנסת, שבה תמך המערך, על-פי דרי-שתו הנרגשת של פרס עצמו. בהצעת-החוק, שהתקבלה בקריאה הראשונה,

תאונות

בגוב האריות

מנהל רשות שדות-התעופה דרס ילדה בעזה. האם נסע במהירות מותרת?

העיר עזה, שממנה מופצים באחרון נה סיפורים מרגשים על התנהגות כוחות-הביטחון, סיפקה השבוע סיפור אחר. ילדה בת 6 נפצעה קשה בתאונת-דרכים מפגיעת רכב ישראלי, שנסע לכיוון מחסום ארו.

ייתכן שהתאונה היתה נרשמת בכרטיקה המקומית כאחת מרבות, אלמלא התברר אחר-כך שהפוע עזר

ישראלי בעל תפקיד בכיר. האיש: מנכ"ל רשות שדות-התעופה, צבי גוב-ארי, שאסף בריכו, זמן קצר לפני כן, שני אנשי-מילואים, ונסע בכביש במהירות 60 קמ"ש.

התאונה אירעה בשעות הבוקר של יום החמישי, 19 בספטמבר. באותו היום, בשעות אחר-הצהריים, הופיע גוב-ארי במישרדו בנתב"ג, כולו נרגש. כנף הרכב היתה מקומטת מעט בגלל הפגיעה.

על מה שאירע במקום סיפר גוב-ארי להעולם הזה: נסעתי בצד ימין של הכביש. מולי, במרחק 30 מטר, מצד שמאל, יצאה ילדה מחורשה ש-לצד הכביש והתחילה לחצות אותו במי-הירות לכיוון שלי. ירדתי לשולי ה-דרך, וכשהייתי עם כל ארבעת הגל-גלים מחוץ לכביש עלתה הילדה על הכנף שלי, למרות שצפרתי.

צפרתי והסתובבתי. רכב שעבר במקום אסף אותה לבית-חולים. נסעתי אחריו לבית-החולים, ומשם לתחנת המיטרה, כדי למסור עדות. למחרת שבת לבית-החולים כדי לבקר אותה, והתברר שהיא כבר שולחה לביתה.

מזל שלא עצרתי בכביש. היא היתה נדרסת ממש. באותו יום חזרתי לעבודה, והיתה לי הרגשה קשה. גם אני אב לילדים, ולכן הייתי מאוד מוראג.

גוב-ארי, קצין בכיר (מיל'), הוא חבר מרכז-תרות וזכה בתפקידו בעיקבות מינוי מילגתי שנוי במחלוקת. כאחד רונה התפרסם כאשר שבר את קשר אי-הוודאות ומסר על נחיתתו בארץ של מטוס "אמריקאי", ששעלם בדרכו מאיזאן, ועל-פי דיווחים בחו"ל נחת בנתב"ג. מישרד-החוץ הכחיש עובדה זו, וכעבור 48 שעות הודיע גוב-ארי רישמית כי המטוס המיסורי נמצא בארץ במשך זמן קצר.

מיטרת עזה נמסר להעולם הזה שגוב-ארי נסע אומנם במהירות שהיא מותרת בכביש בינעירוני, אך מכיוון שילדים צעדו בשולי הדרך, ייתכן שהיה על הנהג להאט. תיק החקירה יועבר לפרקליטות, לשם הגשת מי-שפט.

השבוע הודיע שבועון בריטי כי המטוס הביא לאיראן טילי הוק שסופקו על-ידי ארצות-הברית לישראל.